

Hvad kommunale Tjenestemænd og Stats-tjenestemænd angaar, er jo deres Bolig-afgift, hvor der er Tale om Tjenesteboliger, fastsat i Lønregulativer og Love til $\frac{1}{6}$ eller $\frac{1}{8}$, og den stiger automatisk med Lønningernes Stigning, saa der er altsaa ingen Grund til at tale derom.

Det er fuldstændig rigtigt, naar Borgmester Kaper har haft Øje for, at en saadan Undtagelsesbestemmelse maatte ind, og han har rimeligvis heller ikke tænkt paa de kommunale Beboelsesejendomme, han har rimeligvis ligesom jeg tænkt paa kommunale Etablissementser som f. Eks. Skovpavilloner og Skovrestauranter. Der er her Forhold, som er af en saadan Beskaffenhed, at det er ganske umuligt at lægge disse Etablissementser ind under Nævn eller Boligret; der er saa mange særlige Forhold, som spiller ind her. Der er Tale om visse Betingelser for den Mand, som skal leje, i Retning af, at han skal kunne tilvejebringe Kapital. Der er Tale om Anskaffelse af Borgerskab, i hvilken Henseende Kommunen ofte paatager sig Forpligtelser. Det er saadanne Forhold, som ikke er egnede til at komme ind under Boligloven, jeg har tænkt paa; saadanne Forhold har man sikkert i enhver By, og der har i Aarhus været store Ulemper forbundet med, at der ikke var en saadan Undtagelsesbestemmelse.

Men i det ene Øjeblik staar det ærede Medlem og kritiserer meget kraftigt Kommunerne for deres Administration af Ejendomme og siger: Vorherre bevares, maa vi bede om, at Kommunerne først og fremmest kommer ind under Reguleringen, og i næste Øjeblik kræver han, at ikke blot Ejendomme, der er opført efter 1921, men ogsaa Ejendomme, som er paabegyndt efter 1. Juni 1916, skal være fritaget for at komme ind under Restriktionerne. Hvilken Modsigelse gør det ærede Medlem sig ikke dér skyldig i, thi det vil netop betyde, at saa godt som alle kommunale Beboelsesejendomme vil blive unddraget Nævnene og Boligretten, eller hvad der nu maatte komme, jeg tror ikke, der er nogen Kommune — i alt Fald er det kun ganske faa —, som er begyndt at opføre faste Boliger før 1. Juni 1916. Medens det ærede Medlem det ene Øjeblik siger: Det gaar aldrig med Kommunerne, de skal netop først og fremmest under Tøflen, siger han i næste Aandedræt: Alt, eller omtrent alt, hvad der er kommunalt Byggeri, skal først og fremmest være fritaget. Hvem der kan faa Mening deri, tror jeg, jeg tør love en nyslaaet Femogtyveere.

Det forekommer mig, at det ærede Medlem Hr. Johannes Lou, naar han staar her

paa Talerstolen som Ordfører, er det Medlem i Tinget, som der er mindst Logik og mindst Konsekvens i. Han siger med stor Patos om det foreliggende Boligforslag: Her er Rhodos, og her skal der danses. Det lyder jo meget godt, men det lader til, at det ærede Medlem har forfærdelig svært ved selv at finde Takten og endnu mere vanskeligt ved at holde Trit. Det er ganske tydeligt, at det ærede Medlem ikke agter at danse efter sin Meningsfælles, Borgmester Kapers Fløjte, og hvilken Dans der skal opføres, kan man heller ikke blive klog paa; det bliver vel sagtens en af dem, der i Regelen opføres hos de Konservative: Et Skridt frem og to tilbage, saaledes antager jeg, det vil gaa.

Det ærede Medlem mener om Forslaget, at der her kun er set med Lejernes Øjne, at det vil lette Lejerne ethvert Tryk, der kan komme til at hvile paa dem. Det er jo en meget grundejervenlig Udtalelse. Senere fremkom der saa nogle andre Udtalelser, som skulde tilfredsstille Lejerne en lille Smule, men den ærede Ordfører er dog paa det rene med, at Forslaget paa flere Punkter gaar Grundejerne for nær. Det varsler naturligvis ikke godt for Ordførerens og hans Partis Medarbejderskab, men det viser ganske tydeligt, at Ordførerens Udtalelser har været et Forsøg paa at bære Kappen paa begge Skuldre.

Den ærede Ordfører for de Konservative nævnte, at Forslaget er et Forhandlingsgrundlag, som er fremsendt fra Københavns Kommunalbestyrelse. Ethvert Forslag, som kommer til at foreligge her, kan naturligvis siges at være et Forhandlingsgrundlag; men naar det er udarbejdet saa detailleret, som Tilfældet er, og har gennemgaaet den Behandling, det har gennemgaaet, antager jeg, at Borgerrepræsentationens Udvalg og Borgmesteren dog har tænkt sig det som noget mere end et Forhandlingsgrundlag; at de vistnok, naar de har formet det saaledes, har tænkt sig, at det kunde ledsages med Krav om Gennemførelse.

Nu skal jeg indrømme, at man ikke i Almindelighed kan forlange, at naar blot en Kommunalbestyrelses forskellige Partier var enige og kom her til Rigsdagen med et Forslag, de ønskede gennemført, skulde Rigsdagen glat væk sætte sit Stempel derpaa ud fra den Betragtning, at det ikke vedkom andre. Det kan man naturligvis ikke gaa ind paa, saa vilde sikkert den ene Kommune søge muligvis paa en anden Kommunes Bekostning at fremme Lovforslag, som kunde hjælpe den. I dette Tilfælde finder jeg imidlertid ikke